

# FAMN

Folkhögskola som arena för  
metodutveckling med nyanlända

Folk-  
bildnings-  
rådet



## Mål

FAMN-projektet tar fram, kvalitetssäkrar och sprider modeller och metoder för att unga nyanlända i större utsträckning ska kunna fullfölja behörighetsgivande studier på folkhögskola.

Projektet utvecklar modeller och metoder för att:

- **Rekrytera** unga nyanlända till folkhögskola
- **Inkludera** unga nyanlända i behörighetsgivande studier på folkhögskola
- **Etablera** unga nyanlända deltagare på folkhögskola i vidare studier eller på arbetsmarknaden

Samt att **sprida** projektets resultat.

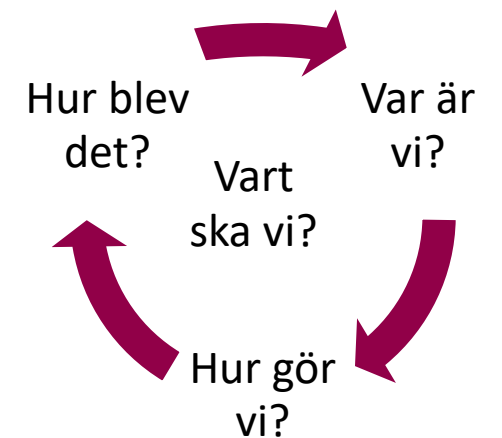
## Fakta om FAMN

- ESF-projekt ägt av Folkbildningsrådet
- Flernivåprojekt: Nationellt, regionalt och lokalt
- Genomförs med fem folkhögskolor; Eslöv, Marieborg, Hagaberg, Dalsland, Strömbäck
- Budgetomsättning 47 mkr
- Projektperiod 2019 – 2021 aug
- 210 deltagare/nyanlända 16-25 år
- Lärande utvärdering i samarbete med VETA Advisor AB
  - Fallstudier, deltagarenkäter, dokumentstudier och analys

## Dalslands folkhögskola

- finns i Färgelanda och Trollhättan, ca 300 deltagare/läsår
- huvudman: Västra Götalandsregionen

- Den hittills snabbaste ökande målgruppen är nyanlända ungdomar med kort skolgång
- Genom FAMN utvecklar vi undervisningen för målgruppen
- Vilka begrepp är relevanta? Språk, sammanhang och avsaknad av gemensam referensram  
Ex. miljöanpassning, demokrati, andra världskriget
- Folkhögskolan har en organisationsform som är bra på att snabbt anpassa sig efter behov



## Bildningsberättelse

- en metod att fånga deltagarens självupplevda bildningsresa
- Jag gick klart grundskolan i mitt hemland. Jag hade en vilja att studera mer men jag kunde inte eftersom jag gifte mig och skaffade barn alldeles för tidigt. När jag flyttade till Sverige började jag läsa svenska. Jag studerade till nivå C på SFI sedan fick jag jobb på ett hotell som städerska.
- Just nu arbetar jag inte utan studerar på en kurs som heter SMF för att på sikt bli undersköterska. SMF-kursen öppnar upp till ett nytt liv och till en ny början till ett nytt arbete.
- Det är jättebra att man har möjlighet att studera även som vuxen i Sverige. Det tycker jag mycket om eftersom jag gifte mig som 15 åring och hade inte möjligheten till studier.



SMF = StudieMotiverande  
Folkhögskolekurs  
3 månader lång

## Regional samverkan

- Målgruppen unga nyanlända har ofta ett tydligare mål att snabbt komma i jobb, att få ett yrke.
- De vill ha en kortare studiegång som leder till jobb.
  - klara SFIs språknivåer – vidare till Svenska grund – in på en yrkesutbildning.
  - en del behöver klara SAS 1 innan de kan gå vidare till en yrkesutbildning
- Exempel på regional samverkan i Trollhättan - KRAFT  
Kommun (Stationen i Kronogården, Jobbcentrum, Omsorgförvaltning)  
Region (RUN projektmedel mm)  
Arbetsförmedling (handläggare)  
Folkhögskola (medel för lärare och lokal)  
Tillsammans
- Exempel Ahmal. Har ofullständig grundskola, heljobb omsorg, går nu SMF-kurs i 3 månader, efteråt erbjuden extratjänst i omsorgen, fortsatta studier två halvdagar/vecka på folkhögskola, möjlighet att uppnå grundskola, chans till fast anställning.

# Modell för metodutveckling för att möta nya målgrupper

- Förändringsteorin
- Kollegialt lärande
- Kvalitetshjul för att dokumentera metoder
- Vetenskaplig grund och kvalitetssäkring



Berättelser

# Förändringsteori deltagare

Folk  
bildnings  
– rådet

**FAMN**  
Folkhögskola som arena för  
metodutveckling med nyanlända



## Aktiviteter

Kartlägg tidigare studier och erfarenhet och ta tillsammans med deltagaren fram ISP som tar tillvara K/M kompetens och studiebehov. Revidera vi behov

Ta fram digitalt stöd

Identifiera och analysera frågeställningar som säkerställer Horisontella Principer

Orientering av arbetsmarknad. Se till att alla yrkesval är tillgängliga för K/M.

Erbjud SYV samtal om studieval och arbetsmarknad. Info om fhsk som utbildnings aktör.

Erbjud stöd som efterfrågas av målgruppen. (Språkstöd, speciallärare, Internat osv.)

Erbjud hälsofrämjande aktiviteter.

ISP med tydliga mål, och anpassa kursupplägget.

Möt deltagaren där hen är och arbeta med personligt växande

## Resultat på kort, mellan och lång sikt (inom ramen för projekttiden)

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** har en individuell studieplan

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** har kunskap om möjliga yrkes och studieval

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** upplever att de har ett bättre anpassat stöd

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** känner tillit och delaktighet i undervisningen

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** har ökad valkompetens, följer sin individuella studieplan och upplever sig inkluderade

**Deltagande folkhögskolor** använder **modeller** för **rekrytering** av nyanlända kvinnor och män, för **inkludering** i undervisningen på jämlika villkor och för **stärkt etablering** på arbetsmarknaden

**Rektorer/huvudmän för deltagande fhsk** skapar förutsättningar och utrymme för användning av modellerna

**Rektorer/skolstyrelse/huvudmän för fhsk i små och medelstora kommuner** skapar förutsättningar och utrymme för användning av modellerna

**Projektets styrgrupp** har förslag till åtgärder för långsiktig användning av modellerna

## Effekter på lång sikt (5 – 10 år)

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt studier på folkhögskola och har behörighet för vidare studier och möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt sina studier med motsvarande gymnasiekompetens och har behörighet till högskola

**Unga nyanlända kvinnor och män** är etablerade i arbetslivet

**Unga nyanlända kvinnor och män** har möjlighet att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

**Folkhögskolor** som arbetar med unga nyanlända använder de kvalitetssäkrade modellerna

**FBR** tar beslut om åtgärder för långsiktig användning av modellerna

**FBR** ger riktning och stöd för långsiktig användning av modellerna

**Folkhögskolorna** bidrar till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen



## Aktiviteter

Ta fram en strategi och process för rekrytering av unga nyanlända K/M

Arbeta med framtagen samverkansmodell

Omvärldsbevaka och följ upp strukturella utmaningar ur nyanlända K/M perspektiv

Genomför kompetenshöjande insatser avseende K/M behov

Ta fram arbetssätt för att kartlägga kunskaper + ISP K/M, och utför

Ta fram digitalt stöd

Ta fram arbetssätt för det kollegiala lärandet och utför i praktiken

Ta fram o utför pedagogiska metoder som tar hänsyn till K/M förutsättningar

Kompetensutveckla personalen (språkutv) Auskultera varandra

Arbeta o utveckla samverkansplattform

Utveckla kursutbud och SYV som tar hänsyn till K/M behov

## Resultat på kort, mellan och lång sikt (inom ramen för projekttiden)

Deltagande fhs-kolor har identifierat och etablerat kontakt med relevanta externa aktörer

Deltagande fhs-kolor och relevanta externa aktörer har kunskap om varandras roller och hur det är möjligt att samverka för rekrytering av nyanlända

Deltagande fhs-kolor har kunskap om strukturella förutsättningar för att nå unga nyanlända

Deltagande fhs-kolor har kunskap om unga nyanlända kvinnor och mäns olika behov, förutsättningar och metoder för att möta dem

Deltagande fhs-kolor har kunskap och metoder för att kartlägga unga nyanlända kvinnor och mäns kunskaper

Deltagande fhs-kolor har digitalt stöd för individuella studieplaner

Deltagande fhs-kolor har kunskap och förutsättningar att arbeta med kollegialt lärande

Deltagande fhs-kolor har kunskap och kompetens kring metoder för att anpassa undervisningen för unga nyanlända kvinnor och män

Deltagande fhs-kolor och relevanta externa aktörer har kunskap om varandras roller och hur det är möjligt att samverka för etablering av nyanlända i arbetslivet

Deltagande folkhögskolor har utvecklat en **samverkansplattform** (strategi och överenskommelse för samverkan) med relevanta externa aktörer för rekrytering av unga nyanlända kvinnor och män

Deltagande folkhögskolor har en **strategi** för rekrytering av unga nyanlända kvinnor och män

Deltagande folkhögskolor har en **arbetsprocess** för hur man rekryterar unga nyanlända kvinnor och män

Deltagande folkhögskolor har utvecklat **arbetsprocesser** för att skapa och följa upp **individuella studieplaner** tillsammans med deltagande nyanlända unga kvinnor och män och aktuell lärare

Deltagande folkhögskolor har utvecklat **former för kollegialt lärande**

Deltagande folkhögskolor har utvecklat/förstärkt **pedagogiska metoder** anpassat till unga nyanlända kvinnor och mäns olika behov och förutsättning och möjlighet till delaktighet

Deltagande folkhögskolor har utvecklat en **samverkansplattform** med relevanta externa aktörer för etablering till studier och arbetsmarknad för unga nyanlända kvinnor och män

Deltagande folkhögskolor har utvecklat **studieformer med praktikinslag och/eller yrkesinriktade kurser**

Deltagande folkhögskolor har **utvecklat SYV** anpassat till unga nyanlända kvinnor och mäns behov

## Effekter på lång sikt (5 – 10 år)



**Deltagande folkhögskolor använder en modell för rekrytering av unga nyanlända kvinnor och män**

**Deltagande folkhögskolor använder en modell för inkludering i behörighetsgivande studier på jämlika villkor för unga nyanlända kvinnor och män**

**Deltagande folkhögskolor använder en modell som stärker unga nyanlända kvinnor och mäns etablering till vidare studier eller på arbetsmarknaden**

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt studier på folkhögskola och har behörighet för vidare studier och möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden

**Folkhögskolor** som arbetar med unga nyanlända använder de kvalitetssäkrade modellerna

**FBR** tar beslut om åtgärder för långsiktig användning av modellerna

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt sina studier med motsvarande gymnasiekompetens och har behörighet till högskola

**Unga nyanlända kvinnor och män** är etablerade i arbetslivet

**Unga nyanlända kvinnor och män** har möjlighet att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

**FBR** ger riktning och stöd för långsiktig användning av modellerna

**Folkhögskolorna** bidrar till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

# Förändringsteori - Strategisk nivå

Folk  
bildnings  
-rådet

**FAMN**  
Folkhögskola som arena för  
metodutveckling med nyanlända



## Aktiviteter

## Resultat på kort, mellan och lång sikt (inom ramen för projektiden)

## Effekter på lång sikt (5 – 10 år)

Sprid modellerna enligt kommunikationsplanerna. (Lokalt, regionalt, centralt)

Ta fram förslag på åtgärder för långsiktig användning av modellerna.

Genomför styrgruppsmöten

**Externa relevanta aktörer i små och medelstora kommuner** har kunskap om fhsk förmåga att möta och utbilda nyanlända

**Rektorer/huvudmän för fhsk i små och medelstora kommuner** har kunskap om modellerna och vinsterna med projektet

**FBR** har kunskap om modellerna och vinsterna med projektet

**Deltagande unga nyanlända kvinnor och män** har ökad valkompetens, följer sin individuella studieplan och upplever sig inkluderade

**Deltagande folkhögskolor** använder **modeller** för **rekrytering** av nyanlända kvinnor och män, för **inkludering** i undervisningen på jämlika villkor och för **stärkt etablering** på arbetsmarknaden

**Rektorer/huvudmän för deltagande fhsk** skapar förutsättningar och utrymme för användning av modellerna

**Rektorer/skolstyrelse/huvudmän för fhsk i små och medelstora kommuner** skapar förutsättningar och utrymme för användning av modellerna

**Projektets styrgrupp** har förslag till åtgärder för långsiktig användning av modellerna

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt studier på folkhögskola och har behörighet för vidare studier och möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden

**Folkhögskolor** som arbetar med unga nyanlända använder de kvalitetssäkrade modellerna

**FBR** tar beslut om åtgärder för långsiktig användning av modellerna

**Unga nyanlända kvinnor och män** har fullföljt sina studier med motsvarande gymnasiekompetens och har behörighet till högskola

**Unga nyanlända kvinnor och män** är etablerade i arbetslivet

**Unga nyanlända kvinnor och män** har möjlighet att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

**FBR** ger riktning och stöd för långsiktig användning av modellerna

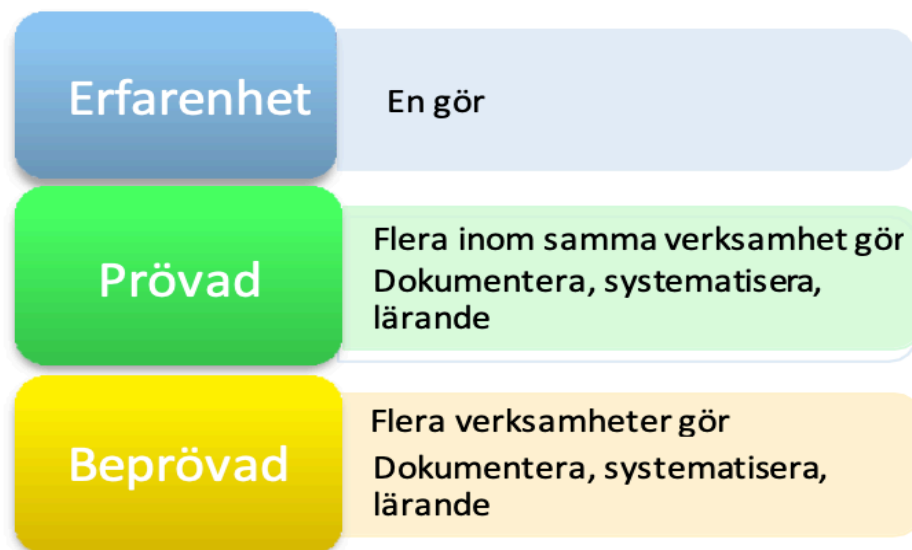
**Folkhögskolorna** bidrar till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

# Modell för metodutveckling

## Kvalitetshjul



## Modell för metodutveckling



© Veta  
Advisor

En värdering görs i slutet av varje termin vilka modeller och metoder som kommande termin:

- 1) ska utvecklas vidare
- 2) ska prövas av en annan grupp på skolan
- 3) ska prövas av ett annat delprojekt
- 4) är färdigt

**Berättelser**

*Figur 5. Tolkning av Skolverkets definition av beprövad erfarenhet (Ehneström 2017)*

# Tack för oss!

Lena Östlund, projektledare, [lena.ostlund@folkbildningsradet.se](mailto:lena.ostlund@folkbildningsradet.se)

Ulf Wallin, senior advisor, [ulf.wallin@folkbildningsradet.se](mailto:ulf.wallin@folkbildningsradet.se)

Magnus Klang, delprojektledare, [magnus.klang@vregion.se](mailto:magnus.klang@vregion.se)